

Hollands- Falsters

Stifts = Tidende.

N° 61.

Fredagen den 31 Mai.

1859.

Fædrelandet.

Ved kongelig Resolution af 10de ds. er bestemt at en fuldstændig videnskabelig Realskole skal oprettes i Aarhus under Overbestyrelse af Universitets-Directionen. Ved Skolen skal foreløbigt ansættes en Rector, en Overlærer og 4 Adjuncter, — hvilke Lærere blive at gagere efter de samme Regler, som følges ved Gageringen for Lærerne ved de lærde Skoler. Contingentet for Realskolens Disciple, der ordentligviis blive at optage i en Alder af 8 Aar, og som antages i en Tid af 10 Aar at kunne gennemgaae Skolen, bliver det samme som erlægges for Disciplene i de lærde Skoler udenfor Kjøbenhavn. Læregjensstandene blive: Religion, Mathematik, Naturhistorie og Naturlære, Geographi, Historie (saaledes at Sulturhistorien, Opdagelsesnes, Industriens og Handelsens Historie optages i Underviisningen) Sprog: Dansk, Tydsk, Fransk og Engelsk, saaledes at Underviisningens Formaal bør være ikke alene Færdighed i at forstaae, og med Correcthed at skrive dem alle; men derhos hvad det Tydske og Franske angaaer tillige, saa vidt muligt, Færdighed i at tale. Af Kunst og Færdigheder bør bibringes: geometrisk Tegnelære og Frihaandstegning, Skjønstrivning, Sang og Gymnastik, derunder indbefattet Svømning, Dands, Fægten, Huggen og Vaabenøvelser. Uden at det latinske Sprog optages blandt Læregjensstandene, skal der dog gives de af Disciplene i de høiere Classer som ønske det, Leilighed til at lære dette Sprog. De med Realskolens Oprettelse og senere Vedligeholdelse forbundne Omkostninger, blive at udrede af den almindelige Skolefond.

Det har i den senere Tid, som bekendt, ikke manglet paa Opfordringer til Regjeringen i Sverige fra den svenske Handelsstand, om enten at bewirke en Forandring i Tractaterne med Hensyn til Øresundstolden, eller en samvittighedsfuld Opfyldelse af Tractaterne, saaledes at der ikke skulde tages Hensyn til de ved et Par Aarhundreder hævdede Usancer. Af „Aftenbladet“ erfares nu at flere

Stockholmske Handelshuse have ved deres Commissionairer i Helsingør ladet gennem Notarius publicus nedlægge formelig Protest imod Erklæggelsen af den stipulerede Told, navnlig for flere Partier Sukker og Kaffe (hvilke Artikler ikke findes nævnte i Tariffen af 1645) og saaledes ligemed de øvrige uspecificerede Vareartikler formeentes ifkun at burde svare i Told 1 pCt. af deres Vardi paa Afstibningsstedet, hvorhos de have reserveret sig deres Mandanters Ret til Erstatning for det saaledes formeentlig formægt oppebaarne Beløb. Paa denne Protest har Toldkammeret, ifølge samme Blad, svaret: „at det ikke kunde indlade sig paa at svare Noget hertil.“ De øvrige Handelshuse i Stockholm, som iaar vente Sukker- og Kaffe-Ladninger fra Brasilien, have givet deres helsingøerke Commissionairer Ordre til at nedlægge lignende Protest.

I Anledning af Kammerraad og Dr. juris Ralls Entledigelse fra Byfoged og Borgemeister-Embedet i Bordingborg yttre „Sjællandsposten“, at skiondt der i selve denne Entledigelse egentlig ikke er Noget, der fortjener at kaldes glædeligt, da den constituerede Byfogeds Embedsførelse i det Hele taget har været upaaflagelig og maaskee i flere Henseender gavnlig, saa har Efterretningen derom dog været os kjærkommen, ikke alene fordi det tyder hen paa, at Hr. Kammerraadens Regnskab nu er opgjort og dermed de utallige Boer og andre ældgamle Sager realiserede, men ogsaa fordi der herved vækkes Haab om, at Bordingborg nu kan faae en Byfoged, som med Dygtighed og Redelighed forbinder en kraftig Character, der ikke vil være bange for at undersøge de forskjellige Grene af Communebestyrelsen, og arbejde paa at afstaafe de Urigtigheder og Uvaner, som han mulig der maatte forefinde; thi derom ere vistnok alle enige, at Bordingborg meer end nogen anden Bye i Sjælland trænger til en radical Cuur i hele sin communale Constitution.

Fra Fano berettes i „Ribe Avis“ en høist sørgelig Begivenhed, som tildrog sig den 14de dennes. Nordbyes Fisterbaade bleve nemlig den Dag henimod Aften paa Grund af Storm nødte til at vende

tilbage til Havnen paa to af de største nær, hvoraf den ene kom hjem med en god Fangst imellem Kl. 12 og 1. Den anden Baad med en Besætning af 11 Mand, kom derimod ikke tilbage, og Dagen efter fik man Bished om, at den var opdreven paa Drby-Strand med knækket Mast og aldeles tom. Baaden er rimeligviis kantroet i Søen og hele Mandstabet druknet; til den 21de dennes var kun fundet eet af Ligene. De syv af Fisterne efterlade sig Enker med en stor Børneskole. Blandt de Forulykkede vare Fader og Søn, samt Fader og Svigersøn.

I Søndags bragte det svenske Dampskib „Malmö“, 150 lundste Studenter til København hvor de ankom Kl. 9½. I den Kl. 3 om Eftermiddagen havde 300 danske Studenter tegnet sig til Deeltagelse i en Feste, som man efter en foregaaende Indbydelse, til de svenske Gæster agtede at give disse i det frie. Samlingsstedet, var Regentens, hvorfra man drog ud henved Kl. 4 og tog Veien til Charlottenlund, og efterat et Musikcorps var stødt til ved Jægersborg, bragtes Dehlenschläger et Vivat i Dr. drupshøj. Med ham i sin Midte gik Toget nu igjennem Dr. drups Krat til Skovloberhuset ved Dyrehavsbakken, det Sted, man havde udvalgt til at afholde Gildet paa. Her stodte Professorerne D. Bang, Clausen og Rosenvinge til, saa at hvert af Faculteterne tilfældigviis blev repræsenteret af sin Professor. Da selve Gildet begyndte, gik det, som man kan tænke, heel lystig til. Der var vistnok foraget fuldkommen tilstrækkelig baade for Episke og Drifkevarer, og desuden var der besørget trykt 3 i denne Anledning forfattede Viser. At det fra ingen af Siderne manglede paa Skaaler kan man let tænke sig. Den første var et Velkommen til de svenske Brodre, forenet med en Tak for sidst, en Tak for den isfor nyde saa udmærket gjæstfri Medtagelse. — Den Sang, der havde til Titel: en Skaal for Norden, gav naturligviis Anledning til en med et tordnende Bisald modtagen Skaal for „den nordiske Trefoldighed“, og hvor ganske denne traf det rette Brændpunkt for Forsamlingens Begeistring, viser sig vel flarest deraf, at den ligesom blev Moder til i det mindste en halv Snees Taler og Skaaler saavel fra svensk som fra dansk Side, alle i samme Mand, alle med fyrig Begeistring pegende hen paa ikke blot det Gladelige i det bestaaende Forhold mellem Beboerne af begge Sundhedderne, men Nødvendigheden af at dette Forhold stedse vandt ny Kraft, stedse blev inderligere og nærmere, stedse gjensidigstrømmende i en endnu fuldere Maade alle Klasser af Folket, og især Bonden, vel for Diebliffet den eneste, hos hvem der endnu kan være Tale om Levninger af den gamle, ulykkelige Jorrdom og Uvillie. Den 3die Vise sluttede med et Leve for Bellman og Linne, for Vidskab og Kunst i Nord; at man da fra svensk Side heller ikke glemte et høit Leve for „Erfaldens Adam“, og at dette fra dansk Side besvarede med

et for Overrigs Tegner, ligger saa ganske i enhver saadan Fests Mand, at man vel egentlig knap behøvede at nævne det, og vel ligesaa lidt, at hele Festen sluttedes fra svensk Side med et Hurra for dem, der saa gjæstfri havde modtaget dem, og fra dansk med et Hurra for de kjære Gæster, og begge ledsagede af fornøjede gjensidige Indbydelsler. I Mandags hilfede Størstedelen af de svenske Studenter Thorvaldsen i Gaarden ved Charlottenborg Slot med et „Lange leve“ ledsaget af et eenstemmigt Hurra, hvilket Kunstneren efter en hjertelig Tak giengjældte, ved at indbyde den forsamlede Skare til at besee hans Atelier og Volsig, hvor han foreviste og udførligen forklarede sine her samlede Kunstfager; ogsaa en af Academiets Værere Professor Ursin, der just var tilstede, viste vore Gæster megen Forekommenhed. Kl. 6 om Eftermiddagen begave de svenske Studenter sig om bord efterat de først havde seet Studentercorpsket opstillet, og ledsaget samme til Nørreport. De danske Studenter, som ikke vare i Corpsket ledsagede de Fremmede om bord paa Dampskibet, og bragte dem den sidste Afskedshilsen fra „lange Vinie“ hvortil Afdgangen først aabnedes efter en Disents der opstod mellem de Studerende og Bagten. (Dagen.)

Hr. P. D. Westermarck, Afsocié af Huset Westermarck & Jans i Westervick, er af den kongelige svenske Regjering bleven anerkjendt som dansk Vice-Consul sammesteds, under det kongelige Generals-Consulat i Gothenborg.

Midt i den dybeste Fred har en Bataille fundet Sted paa Limfjorden. Thisteds Avis indeholder herom følgende mærkelige Meddelelse: „Natten mellem den 18de og 19de dennes trængte 10 Baade med Fiskere fra Harboere ind i den saakaldte Tis-singvig ved Vester-Alsfjeld paa Mors for at fiske med Pulsbaad. Da denne Vig er blandt de saakaldte „laafede Baae“, hvor Pulsbaad-Fiskeriet ikke tør bruges, og det desuden er paa en ulovlig Tid, gik endel Fiskere fra Vester-Alsfjeld ud med dem, for at afværge Saadant, og for at redde de i Vigen udsatte Kroge, som ved Pulsning bestadiges; men de bleve af de i Antal langt overlegne Harboere strax omringede og morderisk overfaldene med Bagshager og Stænger. Da omfærd en af Morsingboerne laae livløs i Baaden, Een med knust Arm, og Alle meget beskadigede, lode Voldsmandene dem endelig passere, med den Erklæring, at de næste Nat vilde komme igjen, og da drøve Enhver, der vovede at modsatte sig denne Fiskning. (9 fattige Fiskere fra Vester-Alsfjeld ere saaledes tilredte, at de, om de end gjenvinde deres Helbred, ere i lang Tid ude af Stand til at ernære sig.) Strax efter at Politimesteren ved et Tilbud var bleven underrettet om denne Tildragelse, satte han efter Voldsmandene og indhentede dem omfærd lige over for Jegindøe paa Thyholm; det lykkedes der 2

Baade at undskyde; de øvrige 8 Baade med tilhørende Garn bemægtigede han sig, lod dem bemande og seile over til Nykjøbing; Havboerne selv havde skjult sig, men da der af vedkommende Øvrighed er anstillet Undersøgelse efter dem, ville de vel blive fundne og straffede. Det synes som om det hele Tug har været foranlediget af Havboerne, som forrige Aar havde optaget nogle Havboere i den samme Bålg, hvor de havde beskaffet en Deel Fiskegarn, og dog bleve de den Gang givne fri mod en moderat Skades-Erstatning."

Ved Industriforeningens Udstilling har et af Hr. Rasmussen opfundet selvspillende Orgel, Audetion kaldet, vakt megen Opmærksomhed. Da man derpaa kan spille fuldkomne Choralmelodier uden at behøve en musikkyndig Spiller, er det særdeles hensigtsmæssigt for Landsbykirkerne.

Fra næste Aaarens Begyndelse fratræder Hr. J. P. Grøne Redactionen af "Kjøbenhavns Morgenblad" og denne overtages da af Hr. G. Siesby, Forsætter af de under Markedet — paa forskjellige Steder leverede Digte.

Vor Landsmand, Hofraad H. Haurowitz, der er ansat som Livlæge hos en af de yngre russiske Storsyrster og tillige er Ridder af flere russiske Ordener, er nu af Hs. Maj. Kongen bleven udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Navnet paa "den modige Cadet" som nyligen omtaltes i Jyllandsposten, er os, siger Helsingøers Avis, opgivet at være Helleisen, og manstroer hans senere militære Stilling maa søges i Norge.

Mlandet.

I den hannoverske By Barsefeld døde den 11te Marts sidstleden Pastor Bartels, 88 Aar gammel og Præst sammesteds i over 63 Aar. I Menighedens var der endnu kun 3 Menneſter, som han ikke havde døbt.

Naar Jorden skal forgaae, er en Sag, som naturligtvis meget maa interessere os Jordboere, og som de Lærde derfor allerede paa forskjellig Maade have forudsagt. Buffon har saaledes stillet den stakkels Jord det Prognosticon, at den skal forgaae med Kulde, og det ganske bestemt efter 90,000 Aars Forløb. Gruithuisen derimod lader den tilintetgøres ved Hede. "Alt i Naturen" siger han, arbejder paa at erholde Fæsthed. Om 50,000 Aar vil der ingen Draabe Vand mere findes paa Jorden; den kommer da i Brand, løber brændende i Mill. Aar omkring Solen og styrter omfaldt udbrændt i denne sin moderlige Benindes Skød." Dr. Olbers spaaer den derimod en vaad Død, idet

en Comet ved sit Tryk vil hæve alle Vandene og deri drukne Jorden; dog stcer dette ikke før om 220 Mill. Aar omtrent. — Vi kunne altsaa trygt slaae os til Ro.

Ved Talletteriets 1486 Trækning i Kjøbenhavn udkom:

24. 46. 45. 70. 38.

Reisende. Med Dampskibet Frederik den 6te afgik den 26de Mai fra Derne til Kjøbenhavn: Birkedommer Møller med Frue, Datter og Son; Kbm. Brabant med Datter; Pastor Koch med 2 Døtre; Hr. Schiering, Jomfruerne T. og F. Schiering og Scheidt; Hr. Bugge; Sædelmagermester Mogenssen; Gaardmand Rasmussen; Muurpønd Thor.

Gudstjeneste. Paa ferstikkommende Søndag begynder Gudstjenesten i Nykjøbing Kirke Kl. 1.

Bekjendtgjørelser.

Herved tillader jeg mig at bekjendtgjøre, at jeg af Magistraten er befuldmægtiget som Fæstemand i Næstved Kjøbstad.

Da jeg saaledes for de Tjenestefolk, der søge Condition, og for dem, der behøve Lyende, er ene berettiget til at mellemhandle efter den mig meddelte, af Stiftamtet approberede Instrux, og som følge deraf ingen andre i saa Henseende dermed maa befatte sig, uden de Paagjældende selv, anbefaler jeg mig herved til de af Indvaanerne, der ved indtræffende Forandring behøve, og de af Lyendepersonalet, der søge Condition, som godhedsfuld vil afbenytte min Tjeneste.

Næstved den 15 Marts 1839.

H. Melchior,
Politiebetjent.

Licitation.

Lovbagen den 8de Juni forstikkommende Kl. 10 Formiddag foretages Licitation paa Vordingborg Raadstue over det Bro-læggerarbejde, der er forbunden med Omlægningen af 3 à 400 Quadrattavne Steenbro paa Vordingborg Kjøbstads Afgabe, til hvilken Omlægning Brien leverer det fornødne af Steen og Sand. Conditionerne for Licitationen kunne 8 Dage forinden erfares paa Byfogedcontoiret.

Communalbestyrelsen for Vordingborg den 27 Mai 1839

Indkaldelser.

Creditorerne i Stervboet efter den i Naas Bye Hillested Sogn afdøde Selveierhuusmand Hans Hendrich Ditlev Theisen, indkaldes herved med 12 Ugers Varſel til for mig at anmelde og beviisliggjøre deres Tilgodehavende.

Fuglsø Herredscontoir i Næbbye den 26 Mai 1839.

Ibſen.

Creditorerne i Boet efter Indsiddet, Jens Rasmussens afdøde Kone, Karen Jacobsdatter i Gøjſelde indkaldes herved med 12 Ugers Varſel til at anmelde og beviisliggjøre deres Forbringere for undertegnede committerede Stiftesforvalter.

Suellinge den 25 Marts 1839.

Roseny.

F o r t e g n e l s e

over Middeltallet af de geistlige Embedsmænds Bøta til Capitelstarten paa Korn-
afgrøden i Lollands = Falsters Stift, pro 1838.

Pastoraterne.	Hvede.			Rug.			Bvg.			Havre.			Hvide Erter.			Graae Erter.		
	Rbd.	mf.	ß.	Rbd.	mf.	ß.	Rbd.	mf.	ß.	Rbd.	mf.	ß.	Rbd.	mf.	ß.	Rbd.	mf.	ß.
Nykjøbing Amt.																		
1. Feise	8	1	8	4	3	12	3	2	4	2	=	12	4	1	12	3	2	8
2. Femoe	8	=	4	4	3	4	3	1	4	2	=	=	4	=	4	3	1	=
3. Nstoe	8	1	12	4	4	=	3	2	12	2	=	4	4	1	12	=	=	=
4. Karlebye	8	4	8	4	4	=	3	2	12	2	=	8	4	3	4	3	3	4
5. Sønder Kirkebye	8	1	=	4	2	2	3	2	4	2	=	4	4	1	8	3	3	8
6. Trestrup	8	1	8	4	2	12	3	2	8	2	=	4	4	2	=	3	2	8
7. Beggertøse	7	5	=	4	1	8	3	1	15	2	=	4	4	1	8	3	2	=
8. Skielbye	8	1	=	4	3	4	3	3	12	2	1	4	4	2	8	3	4	=
9. Nstjøbing	8	=	12	4	2	8	3	2	8	2	1	5	4	2	8	3	3	8
10. Tingsted	7	4	=	4	2	=	3	1	11	2	1	=	4	1	5	3	2	11
11. Dnslev	8	2	4	4	1	12	3	2	10	2	=	12	4	2	8	3	3	8
12. Stadager	8	3	4	4	2	12	3	2	14	2	=	8	4	2	=	3	4	4
13. Rippinge	8	3	8	4	2	8	3	3	=	1	5	12	4	3	=	3	3	12
14. Baaelse	8	3	=	4	2	8	3	2	12	2	1	12	4	2	8	3	5	=
15. Nørre Vedbye	8	3	8	4	2	8	3	2	12	1	5	12	4	3	=	3	3	12
16. Gundslev	7	5	=	4	1	10	3	2	=	2	1	=	4	=	8	3	3	8
17. Torkildstrup	8	2	4	4	2	8	3	2	6	2	1	10	4	2	6	3	4	6
18. Stubbeftjøbing	7	4	8	4	1	6	3	1	6	2	=	6	4	=	14	3	1	14
19. Baagøe	8	=	=	4	1	8	3	1	10	2	=	12	4	1	4	3	3	=
20. Næstrup	8	1	2	4	2	=	3	2	4	2	1	=	4	2	=	3	4	12
21. Hørbeløv	8	3	=	4	3	12	3	3	=	2	1	=	4	3	12	3	4	=
21)	172	4	10	92	5	14	71	2	4	44	2	1	91	=	1	20)	71	= 11
De geistl. Embedsm. Middeltal	8	1	5	4	2	9	3	2	6	2	=	10	4	2	=	3	3	5
De civile dito dito	7	5	14	4	2	14	3	1	8	2	=	8	4	1	1	3	2	=
2)	16	1	4	8	5	7	6	3	15	4	1	2	8	3	1	6	5	5
Det samlede Middeltal	8	=	10	4	2	11	3	1	15	2	=	9	4	1	8	3	2	10

Num. Med Stiftsoverighedens Tilladelse i Skrivelse af 31te Marts f. A., ere Brøkerne, som vare udkomne ved Divisionerne, her udelatte.